Dosarul nr. 4r-3813/23
Nr. generat de PIGD – 4-22190002-02-4r-28092023
Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
Judecător: Viorica Dodon

D E C I Z I E
În numele Legii

16 mai 2024 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Marcel Juganari
Judecători: Elena Cojocari și Ion Bulhac

judecînd, *fără prezența părților*, în ordine de recurs, recursul declarat de agentul constatator Sîrbu Mihail împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 04 iulie 2023, prin care s-a admis contestația depusă de Victor Câsa, s-a constatat nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. DC*****183 din 24 noiembrie 2022 și deciziei (parte componentă a procesului-verbal) întocmite de agentul constatator al INSP al IGP, Mihail Sârbu, cu încetarea procesului contravențional pornit în privința lui Victor Câsa în baza art. 235 alin. (1) Cod contravențional -

Procedura de citare legal executată.
Contravenientul Victor Câsa și agentul constatator al INSP al IGP, Sîrbu Mihail, fiind înștiințați legal, nu au depus referință și nici careva materiale suplimentare până la data de 11.04.2024 ora 13:30.

Colegiul penal asupra recursului,-

C O N S T A T Ă:

1. La data de 24 noiembrie 2022, ora 18.00 agentul constatator al INSP al IGP, Mihail Sârbu a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. DC*****183 prin care a stabilit că la data de 23 martie 2022, ora 14.55 Victor Câsa, conducând mijlocul de transport neidentificat cu numărul de înmatriculare *****, proprietarul neidentificat în municipiul Chișinău, în sectorul Botanica, strada Decebal a încălcat pct. 11 lit. b) al Regulamentului circulației rutiere prin care conducătorul de vehicul este obligat în timpul deplasării să poarte centura de siguranță și să se asigure

că și pasagerii au cuplat centurile, dacă autovehiculul este echipat cu acestea, ce se sancționează în conformitate cu prevederile art. 235 alin. (1) Cod contravențional.

Prin decizia din 24 noiembrie 2022, ora 18.01 (parte componentă a procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. DC*****183 din 24 noiembrie 2022), agentul constatator a aplicat lui Victor Câsa sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 9 unități convenționale, ceea ce constituie 450 lei și 3 puncte de penalizare.

La data de 05 decembrie 2022 Victor Câsa, prin intermediul Poștei Moldovei, a depus contestație împotriva procesului-verbal și deciziei seria nr. DC*****183 din 24 noiembrie 2022.

În motivele contestației indică că la data de 24 noiembrie 2022 la orele 18:00 de către agentul constatator Sârbu Mihail Vasile cu ajutorul mijlocului tehnic Sistem de Monitorizare Video a fost pornit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 29*****, seria nr. 1***** prin care a constatat că la data de 23 martie 2022, la orele 14:55 cet. Victor Câsa aflându-se în municipiul Chișinău (sectorul Botanica), pe strada Decebal se deplasa mijlocul de transport neidentificat cu numărul de înmatriculare ***** fără a cupla centura de siguranță. Fapta a fost calificată drept contravenție în baza art. 235 alin. (1) Cod contravențional ce presupune încălcarea regulilor de folosire a centurii de siguranță, a vestei de protecție-avertizare fluorescent-reflectorizantă, a sistemului de reținere pentru copii și a căștii de protecție a motociclistului.

De către agentul constatator a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenția nr. 29***** seria nr.1*****, iar pe marginea cazului a fost adoptată decizie aplicându-i sancțiunea sub formă de amendă în valoare de 9 unități convenționale ceea ce constituie 450 lei și aplicarea a 3 puncte de penalizare.

Indică Victor Câsa că agentul constatator în procesul-verbal contravențional nu a identificat contravenientul, cât și mijlocul de transport prin care a fost comisă contravenția, aceasta demonstrează că procesul-verbal nu poate fi asumat în responsabilitatea lui din motivul că nu este demonstrat vinovăția în făptuirea contravenției în baza art. 235 alin. (1) Cod contravențional.

Cu procesul-verbal contravențional și decizia aplicată asupra cazului de contravenție nu este de acord și solicită constatarea nulității acestora, încetarea procesului-contravențional în privința sa.

Indică, că procesul-verbal contestat nu întrunește condițiile specificate în art. 443 Cod contravențional.

Alt motiv de declarare a nulității procesului-verbal contestat este faptul că întru dovedirea vinovăției făptuitorului agentul constatator nu a administrat și anexat la materiale careva probe cum ar fi procese-verbale de audiere a martorilor (ca re nu sunt indicați în procesul-verbal), dar care probabil erau la fața locului, pentru că era loc public. Reieșind din considerentul că pe cazul dat există doar poziția agentului constatator și pornind de la prevederile normelor de drept, lipsesc careva probe pertinente, concludente și utile despre existența faptului contravenției. Mai mult,

agentul constatator nu a anexat nici o probă la procesul-verbal întocmit întru dovedirea că fapta ar constitui contravenția prevăzută, în totalitatea elementelor componenței acesteia.

Astfel, i-au fost încălcate grav drepturile fundamentale garantate de Constituția Republicii Moldova și Convenția Europeană a Drepturilor Omului de a nu fi tras la răspundere contravențională (penală) contrar prevederilor legislației în vigoare, prezumția nevinovăției, încălcare ce cade sub incidența art. 6§1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Prezumția nevinovăției este garantată atât de art. 6§2 CEDO, conform căruia orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită, cât și de art. 21 al Constituției Republicii Moldova care statuează că orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

CtEDO în hotărârea Zi1iberberg versus Moldova (cererea nr. 61821/00) a menționat că caracterul general al Codului contravențional și scopul pedepsei, care este atât de a pedepsi, cât și a preveni, sunt suficiente pentru a arăta, în sensul art. 6 CEDO, că reclamantul a fost acuzat de o abatere penală, iar procedurile administrative (contravenționale) cad sub incidența caracterului penal al procedurilor și acestora li se aplică același principiu ca și procedurilor penale.

Mai mult ca atât, art. 3 al Protocolului nr. 7 la CEDO statuează că atunci când o condamnare penală definitivă este ulterior anulată sau când este acordată grațierea, pentru că un fapt nou sau recent descoperit dovedește că s-a produs o eroare judiciară, persoana care a suferit o pedeapsă din cauza acestei condamnări este despăgubită conform legii ori practicii în vigoare în Statul respectiv, cu excepția cazului în care se dovedește că nedescoperirea în timp util a faptului necunoscut îi este imputabilă în tot sau în parte.

Conform art. 4 al Constituției Republicii Moldova, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

În consecință, intentarea procesului contravențional în privința lui și sancționarea de către agentul constatator sunt acțiuni care în interpretarea CtEDO în materie penală, cad sub incidența art. 3 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 1545-X1II din 25 februarie 1998, conform căruia este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală și respectiv îi oferă reclamantului dreptul de a pretinde compensarea prejudiciului cauzat în rezultatul acestora.

Consideră Victor Câsa oportun de a înceta procesul contravențional în privința lui.

Cere contravenientul Victor Câsa Anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 29*****, seria nr.1*****, din 24.11.2022 și a deciziei de sancționare adoptată în privința lui, și încetarea procesului contravențional pornit, din motivul lipsei faptei contravenționale.

2. Prin hotărârea *Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 04 iulie 2023,* a fost admisă contestația depusă de Victor Câsa. S-a constatat nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. DC*****183 din 24 noiembrie 2022 și deciziei (parte componentă a procesului-verbal) întocmite de agentul constatator al INSP al IGP, Mihail Sârbu, cu încetarea procesului contravențional pornit în privința lui Victor Câsa în baza art. 235 alin. (1) Cod contravențional.

3. *Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, agentul constatator Sîrbu Mihail a declarat recurs, solicitând: anexarea la materialele dosarului copia informației privind vinovăția a lui Câsa Victor, admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 04 iulie 2023, cu trimiterea cauzei la o nouă examinare în alt complet de judecată.*

4. *Procedura de citare legal executată.*

Contravenientul Victor Câsa și agentul constatator al INSP al IGP, Sîrbu Mihail, fiind înștiințați legal, nu au depus referință și nici careva materiale suplimentare până la data de 11.04.2024 ora 13:30.

5. Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal constată, că recursul urmează a fi *respins ca tardiv*, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente:

5.1. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs ***respinge recursul și menține hotărârea atacată dacă recursul este tardiv.***

5.2. Potrivit art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

5.3. În corespundere cu art.469 alin. (1) Cod contravențional, recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancțiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanța a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărârii asupra ei.

6. În continuare, Colegiul raportând prevederile legale sus enunțate, la materialele cauzei reține că agentul constatator a depus cererea de recurs în speță, cu depășirea termenului legal de 15 zile.

7. Astfel, potrivit materialelor cauzei rezultă că la data de 24 noiembrie 2022, ora 18.00 agentul constatator al INSP al IGP, Mihail Sârbu a întocmit procesul-

verbal cu privire la contravenție seria nr. DC*****183 prin care a stabilit că la data de 23 martie 2022, ora 14.55 Victor Câsa, conducând mijlocul de transport neidentificat cu numărul de înmatriculare *****, proprietarul neidentificat în municipiul Chișinău, în sectorul Botanica, strada Decebal a încălcat pct. 11 lit. b) al Regulamentului circulației rutiere prin care conducătorul de vehicul este obligat în timpul deplasării să poarte centura de siguranță și să se asigure că și pasagerii au cuplat centurile, dacă autovehiculul este echipat cu acestea, ce se sancționează în conformitate cu prevederile art. 235 alin. (1) Cod contravențional. Prin decizia din 24 noiembrie 2022, ora 18.01 (parte componentă a procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. DC*****183 din 24 noiembrie 2022), agentul constatator a aplicat lui Victor Câsa sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 9 unități convenționale, ceea ce constituie 450 lei și 3 puncte de penalizare.

Potrivit hotărârii *Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 04 iulie 2023,* a fost admisă contestația depusă de Victor Câsa. S-a constatat nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. DC*****183 din 24 noiembrie 2022 și deciziei (parte componentă a procesului-verbal) întocmite de agentul constatator al INSP al IGP, Mihail Sârbu, cu încetarea procesului contravențional pornit în privința lui Victor Câsa în baza art. 235 alin. (1) Cod contravențional.

8. În conformitate cu scrisoarea de expediere a hotărârii, aceasta a fost expediată la data de 06.07.2023 și potrivit avizului de recepție anexat la materialele cauzei, a fost recepționată la data de 13.07.2023. Astfel, se atestă că recursul a fost depus la data de 28.08.2023, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Prin urmare, instanța de recurs constată că recursul declarat de către agentul constatator este depus mai târziu de 15 zile, de la data recepționării hotărârii și nu poate fi repus în termen. Mai mult, agentul constatator nici nu a solicitat repunerea în termen, la fel, nu a elucidat careva motivele întemeiate exhaustiv prevăzute de legiuitor la art. 469 alin (1) din Codul contravențional, indicînd doar că nu este de acord cu hotărîrea contestată, însă nu a reținut careva circumstanțe ce ar argumenta că a fost în imposibilitate să depună cererea de recurs în termen, limitându-se a nota faptul că în instanța de fond nu a fost citat legal pentru a se prezenta la ședința de judecată.

8.1. Or, se relevă că prin motive întemeiate se are în vedere acele circumstanțe de ordin obiectiv, a căror producere nu depinde de voința titularului dreptului de recurs, (calamitate naturală, accident, boală, etc.).

9. Sub aceste aspect Colegiul relevă că, CtEDO în jurisprudența sa promovează cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (*Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007*).

9.1. Totodată, potrivit practicii CtEDO termenul de exercitare a căii de atac începe a curge de la data pronunțării hotărârii (*hotărârea Sutter versus Elveția*) că

participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în unui proces în care este vizat, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului (*hotărârile Avramenco versus Republica Moldova și Ponomaryov versus Ucraina*) și că repunerea unei cereri în termen, în condițiile în care nu se constată temeiuri, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor și violarea art. 6 CtEDO, drept care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare (*hotărârea Ghirea versus Republica Moldova*).

10. În aceste circumstanțe, Colegiul penal nu se va expune asupra motivelor invocate în cererea de recurs și nu va purcede la examinarea fondului cererii de recurs, deoarece verificarea legalității și temeiniciei soluției primei instanțe ca depusă tardiv nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

11. Astfel, reieșind din circumstanțele indicate, instanța de recurs conchide asupra respingerii ca fiind depus tardiv a recursului declarat de agentul constatator Sîrbu Mihail împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 04 iulie 2023.

Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. a), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Recursul declarat de agentul constatator Sîrbu Mihail împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 04 iulie 2023, în privința lui Câsa Victor, se respinge ca fiind tardiv.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: ***Marcel Juganari***

Judecător ***Elena Cojocari***

Judecător ***Ion Bulhac***

Notă :

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 156/14 din 09 aprilie 2024, s-a acceptat cererea de demisie a judecătorului Elena Cojocari de la Curtea de Apel Chișinău fiind eliberată în baza art. 25 alin. (1) lit. a) și art. 26 din Legea cu privire la statutul judecătorului, din data de 07 mai 2024.

Potrivit art. 339 alin.(8) Cod de procedură penală, dacă unul dintre judecătorii completului de judecată nu are posibilitatea de a semna hotărârea, în locul lui semnează președintele ședinței, iar dacă și acesta este în imposibilitate de a semna, în locul lui semnează președintele instanței. În toate cazurile, în hotărâre se menționează cauza imposibilității de a semna.

Astfel, din numele judecătorului Elena Cojocari, prezenta Decizie a fost semnată de președintele ședinței, judecătorul Marcel Juganari.

Președintele ședinței
Judecător Marcel Juganari